WHO/Harold Ruiz

Course Slides

QualityRights

Framtidas tjenester innen psykososial helse

Litteraturhuset 3. desember 2021

World Health Organization

QualityRights

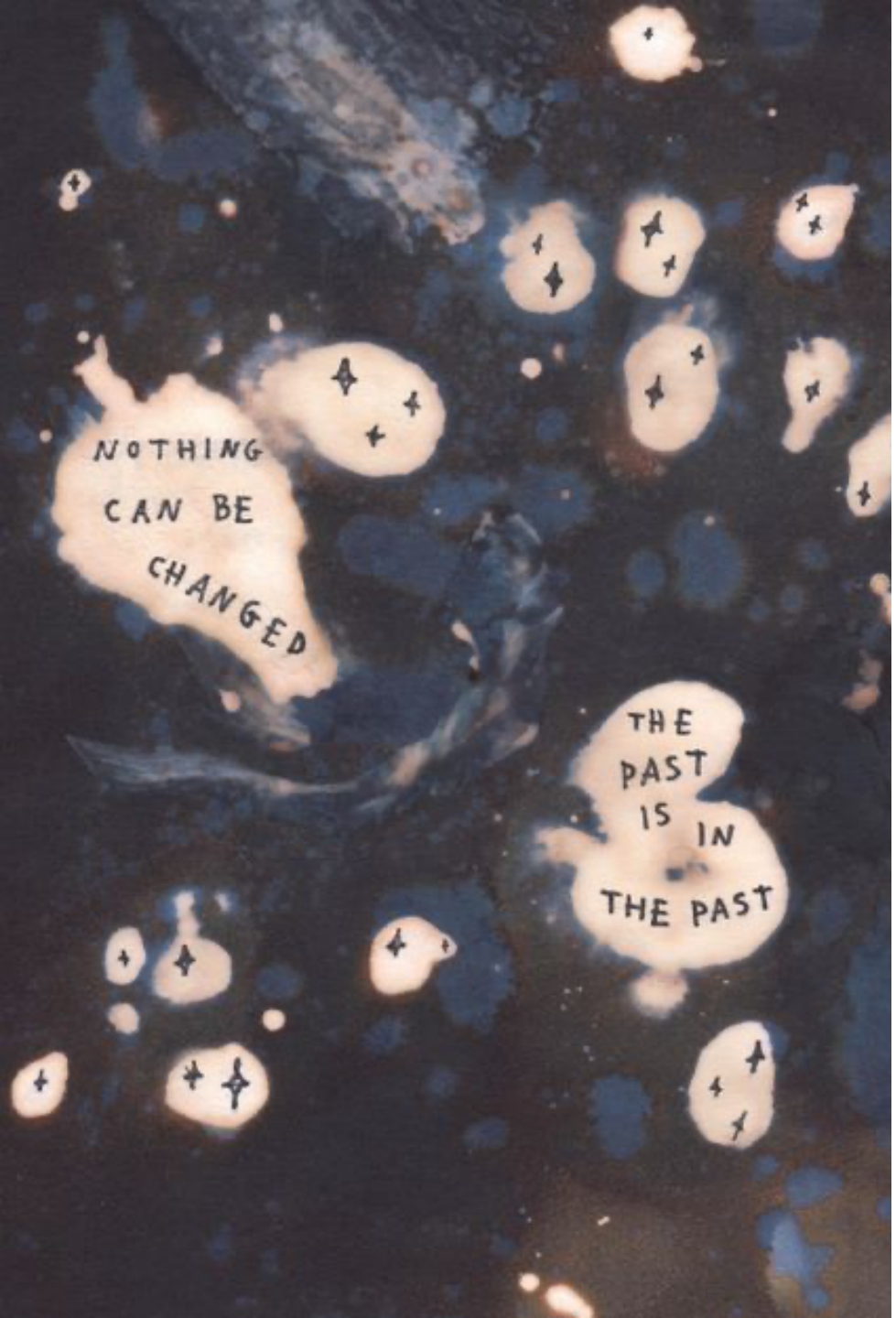

Vi vil si

- Litt om struktur og innhold i WHO´s QualityRights initiativ
- QualityRights som en løsning og veien videre - en mulighet til å bryte opp en fastlåst situasjon i Norge
- Psykiske helsetjenester ikke har noe å frykte, men faktisk mye å vinne på en menneskerettighetsbasert modell

CRPD – status sjekk?

- Vedtatt i FN i 2006, ratifisert av Norge 2013
- Gjennomføringen av de endringer konvensjonen krever har gått sakte fremover i Norge, og har møtt av motstand og hindringer
- mars 2021 stemte regjeringen for tredje gang mot at CRPD skal inkorporeres i norsk lov. Det fremste argumentet mot inkorporering var at psykiske helsetjenester i Norge fortsatt skal kunne behandle mennesker mot deres vilje, og at man skal kunne bruke umyndiggjøring/ vergemål. **(brudd på rettighetene i henhold til CRPD).**
- **Hurdalerklæringen lover inkorporering**

CRPD-komiteen til Norge våren 2019

- skiftet fra en medisinsk modell til en sosial/ menneskerettslig modell som ligger i CRPD ikke hadde fått feste i Norge
- Klare anbefalinger som gjelder endring i lovverk og tvang
- kunnskapsbygging og opplæring i den sosiale/menneskerettslige modellen for funksjonshemming

CRPD
CONVENTION ON THE RIGHTS OF PERSONS WITH DISABILITIES

Hva kan QualityRights tilby?

En mulighet til å innlemme den forståelsen av psykiske helseproblemer som ligger i CRPD i psykiske helsetjenester

Praktisk veiledning om hvordan tjenester kan utvikle seg i en retning som er:

- Fundert i rettigheter og fritt og informert samtykke
- Rettslig handleevne på lik linje med andre
- Deltagelse og inkludering
- Recovery

Hva kan QualityRights tilby?

- **Opplæring i CRPD og Recovery**
- Veiledning i utvikling av lov og politikk
- **Utvikle person og- recovery orienterte tjenester basert I menneskerettighetene**

"The active involvement of the psychiatric profession and its leaders in the shift towards rights-compliant mental health policies and services is a crucial element for success in positive global mental health changes"[1] ***SR Helse 2019***

Finnes det en konsensus blant det psykiatriske fagfelte?

Objectives of Quality Rights

1. Build capacity to understand and promote human rights, recovery and independent living in the community.
2. Create community based and recovery oriented services that respect and promote human rights.
3. Improve the quality of care and human rights conditions in inpatient, outpatient and community based mental health and related services.
4. Develop a civil society movement to conduct advocacy and influence policy-making to promote human rights.
5. Reform national policies and legislation in line with best practice, the CRPD and other international human rights standards.

QualityRights

WHO QualityRights Tool Kit

Assessing and improving quality
and human rights in mental
health and social care facilities

Course Slides

WHO/Heba Farid

Human Rights

WHO QualityRights core training - for all services & all people

World Health Organization

QualityRights

Course Slides

Mental health, disability and human rights

WHO QualityRights core training - for all services & all people

World Health Organization

QualityRights

Course Slides

WHO/Harold Ruiz

Legal capacity and the right to decide

WHO QualityRights core training: mental health & social services

World Health Organization

QualityRights

Course Slides

CBM/Cathy Greenblat

Freedom from coercion, violence and abuse

WHO QualityRights core training: mental health & social services

World Health Organization

QualityRights

Welcome Peter,

Explore the new courses

Advancing Mental Health, Eliminating Stigma and Promoting Inclusion

See all

Human rights
WHO QualityRights Initiative

Human rights, mental health and disability
WHO QualityRights Initiative

Legal capacity and the right to decide
WHO QualityRights Initiative

Ending coercion, violence and abuse
WHO QualityRights Initiative

Become a champion

Challenge your colleagues

Guidance on community mental health services

Veileder i samfunnsbaserte psykiske helsetjenester

Tjenester i basert i menneskerettighetene

Fem kjerne-prinsipper tjenestene må oppfylle:

- Respekt for rettslig handleevne
- Ikke tvangsbasert praksis
- Deltagelse og medvirkning
- Inkludering i samfunnet
- Recovery og personsentrert praksis

QualityRights

World Health Organization

Supported decision-making / Beslutningsstøtte

Står i motsetning til overformynderi eller beslutningstaking fra tredjeparter

- Skiftet fra beslutningstaking ovenfra basert på hva som anses som «personens beste», **til støtte til beslutninger fundert i personens vilje, ønske og verdier**
- CRPD anerkjenner at alle mennesker, uavhengig av forutsetninger eller kompetanse, har **en vilje og preferanser og rett til at dette respekteres og understøttes.**
- Beslutningsstøtte handler om **å forstå, støtte og gjennomføre personens egen vilje og valg**, ikke å få dem til å ta valg som er i tråd med det behandlingspersonale/pårørende/omgivelsene mener er det beste.
- Det vil variere hvor mye støtte man ønsker og trenger, avhengig av hvilke personlige behov man har.

QualityRights

World Health Organization

Fremtidsplanlegging

Hva er en framtidsplan?

- Mulighet til å dokumentere egen vilje og preferanser på forhånd
- Skape en dokument som kan fungerer som en veileder for helsepersonell i en krise
- Respekterer en persons rettslig handleevne

Ulysees klauser:

- Dette kan være aktuelt hvis en person vet at han i en ekstrem tilstand vil kunne gjøre ting han vil angre på og ikke ønsker, og vil hindres fra dette.
- Denne type avtaler, som innebærer å handle mot personens vilje i øyeblikket ut fra tidligere uttalte ønsker, må følges opp grundig for å sikre at det som gjøres faktisk er i tråd med personens ønsker.
- Innebærer å gjøre avtaler som kan innebære midlertidig bruk av eks. tilbakeholdelse etter personens tidligere uttalte vilje.

QualityRights

World Health Organization

Konklusjon:

- Nå er det tid for aksjon – Fra kritikk og debatt til handling

- Politisk ledelse og mot trengs for å skape person-sentrerte og recovery orienterte tjenester i Norge

- En start med BET og medisin-frie tilbud men vi trenger å utvide det som funker og skape flere innovative / nye tjenester / (krise-team, sanctuary modell, recovery teams, tilgang til 24/7 støtte uten tvang). Heidenheim / Åpen dialog

- Respekt for rettslig handleevne
- En slutt på tvangsbasert praksis
- Fokus på deltagelse og medvirkning
- Inkludering i samfunnet
- En mer holistisk tilnærming til psykisk helse som involverer hele det norske samfunnet, ikke bare psykiatri eller diagnosebaserte psykisk helse tilbud.

References

1. UN Human Rights Council. Report of the special rapporteur on the right of everyone to the enjoyment of the highest attainable standard of physical and mental health. A/HRC/35/21. United Nations.http://ap.ohchr.org/documents/dpage_e.aspx?si=A/HRC/35/21
2. Funk, M; Drew N. **WHO QualityRights: transforming mental health services.** The Lancet Psychiatry. July 2017
3. WHO. ((accessed June 8, 2017).)WHO QualityRights initiative – improving quality, promoting human rights. World Health Organization, ; 2017http://www.who.int/mental_health/policy/quality_rights/en/
4. *WHO QualityRights tool kit to assess and improve quality and human rights in mental health and social care facilities*. Geneva, World Health Organization, 2012.
5. The United Nations. Convention on the Rights of Persons with Disabilities, arts. 12 and14, Committee on the Rights of Persons with Disabilities, general comment No. 1 and guidelines on article 14 of the Convention. 2008
6. Promoting human rights in mental health - WHO QualityRights training to act, unite and empower for mental health (pilot version). Geneva: World Health Organization; 2017 (WHO/MSD/MHP/17.2). Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO
7. Pathare, S, Kalha, J, Joseph, T, Funk, M, Drew-Bold, N, and Khenti, A. QualityRights Gujarat. in: P Kerrigan, S Bhattacharya, S Peel, M Romero Sá, R Kishore, A Wade (Eds.) Mental health: pasts, current trends and futures. Centre for Global Health Histories, University of York. Orient Blackswan, York, UK; 2017: 64–78
8. Pathare, Funk, Drew et al. A Systematic Impact Evaluation of Implementation of QualityRights Program in Public Mental Health Facilities in Gujarat, India (Pending publication)
9. Shah et al. Impact of Quality Rights Gujarat program on dropout rates of patients visiting outpatient psychiatry department of tertiary care hospital. Asian Journal of Psychiatry 28 (2017) 4-8
10. Australian Department of Health. The firth National Mental Health and Suicide Prevention Plan 2017-2022

Questions / comments?

mette.elling@gmail.com

petemcgovern@me.com

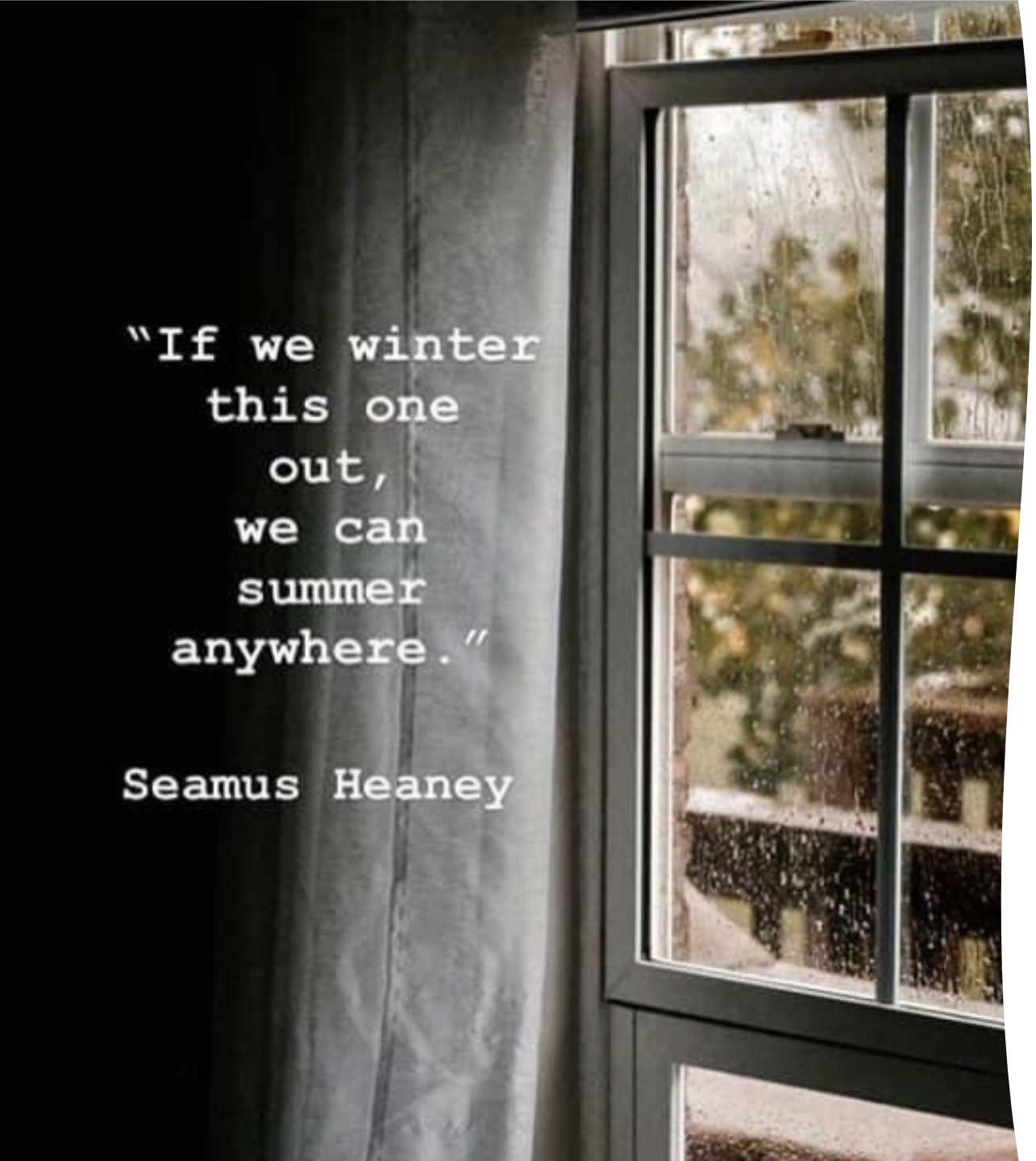

Takk for oppmerksomheten